

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС

освітньої компоненти

«Практикум з ресторанного бізнесу»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5,6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Готельно-ресторанна справа
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кирніс Наталія Іванівна

к.е.н.

старший викладач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Контактний телефон	+38-095-25-630-96
Електронна адреса	kirnosnat7@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	згідно розкладу: http://www.grks.puet.edu.ua/studinfo.php онлайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис освітньої компоненти

Мета вивчення освітньої компоненти	Набуття майбутніми фахівцями практичних навичок, що дають змогу самостійно організовувати й надавати послуги ресторанного бізнесу, та обслуговувати споживачів за спеціальними формами обслуговування
Тривалість	3 кредит ЄКТС/90 годин (практичні заняття 36 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Методи навчання – практичне відпрацювання сервювання. Форми навчання - демонстраційні (практичні заняття в аудиторії та виїзні), самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність відповідних знань з дисциплін «Ресторани в готельній індустрії», «Основи культури гостинності та споживання їжі», «Основи барної справи»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана освітня компонента, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності	ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
РН 23. Володіти теоретичними основами і практичними навичками діяльності служби фронт-офісу, методами отримання, узагальнення і використання інформації, вміти застосовувати комп'ютерну техніку і програмне забезпечення для вирішення професійних задач.	СК 02. Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність. СК 06. Здатність проектувати технологічний процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додаткових послуг у підприємствах (закладах) готельно-ресторанного та рекреаційного господарства.
РН 24. Здатність аналізувати ефективність технологічних процесів виробництва та надання послуг підприємствами готельно-ресторанного господарства, моделювати процеси виробництва та обслуговування.	СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
РН 30. Розробляти та презентувати свої пропозиції щодо розвитку готельно-ресторанного бізнесу, аргументуючи результатами аналізу процесів фронт-	СК 15. Забезпечити координацію роботи персоналу служби фронт-офісу.

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
і бекофісу підприємства, та впроваджувати в практику підприємства інновації для їх реалізації у співпраці з зацікавленими сторонами. РН 32. Здатність до планування, організації та проведення спеціальних форм обслуговування, управління торговельно-виробничим процесом в закладах ресторанного господарства, під час надання кейтерингових послуг.	

Тематичний план освітньої компоненти

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ		
Тема 1. Нормативно-правове забезпечення у сфері ресторанного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися із Законом України "Про захист прав споживачів". 2. Описати у яких ситуаціях може бути застосовано даний закон на підприємстві ресторанного господарства. 3. Ознайомитися із Законом України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів". 4. Описати у яких ситуаціях може бути застосовано даний закон на підприємстві ресторанного 5. Ознайомитися із Законом України "Про державне регулювання виробництва, і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів". 6. Описати у яких ситуаціях може бути застосовано даний закон на підприємстві ресторанного господарства.
Тема 2. Правила роботи закладів ресторанного господарства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися із Правилам роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства. 2. Виконати ситуаційні завдання за вказаним варіантом викладача.
Тема 3. Система НАССР на підприємствах ресторанного господарства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з послідовністю розроблення та впровадження системи НАССР на підприємствах ресторанного господарства та занотувати основні положення. 2. Ознайомитись з основними принципами системи управління безпечністю харчових продуктів. 3. Розробити План НАССР для конкретного підприємства та побудувати блок схему і схематичний план виробництва та розробити рекомендації щодо їхнього впровадження.
Тема 4. Організація роботи офіціантів та адміністраторів підприємств ресторанного бізнесу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з посадовими інструкціями офіціанта та адміністратора. 2. Тренінг професійного спілкування персоналу з гостями.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ		
Тема 5. Підготовка столового посуду та приборів до сервування. Основні правила сервування столу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Здійснити підготовку столового посуду та столових приборів до сервування. Розмістити столовий посуд та столові прибори на столі згідно правил сервування.
Тема 6. Сервування столу на банкет з повним обслуговуванням офіціантами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Здійснити елемент сервування столу до банкету з повним обслуговуванням офіціантами.
Тема 7. Сервування столу на банкет з частковим обслуговуванням офіціантами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Здійснити елемент сервування столу до банкету з частковим обслуговуванням офіціантами.
Тема 8. Сервування столу на банкет-фуршет	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Здійснити елемент сервування столу до банкету-фуршету.
Тема 9. Сервування столу на банкет-коктейль. Сервування столу на банкет-чай	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Здійснити елемент сервування столу до банкету-койтейлю. 2. Здійснити елемент сервування столу до банкету-чаю.
Тема 10. Техніки прибирання брудного посуду та білизни	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Відпрацювати методику прибирання брудного посуду та столових приборів. 2. Відпрацювати методику заміни брудної столової білизни при обслуговуванні гостей.

Інформаційні джерела

1. Впровадження системи НАССР для операторів ринку харчових продуктів: практичний посібник / А.С. Ткаченко, Ю.О. Басова, О.О. Горячова та ін.; за загальною редакцією А.С. Ткаченко. Полтава: ПУЕТ, 2020. 137 с.
2. Мостова, Л. М. Організація обслуговування на підприємствах ресторанного господарства [Текст] : навч. посібник / Л. М. Мостова, О. В. Новікова. 2-ге вид. Київ : Ліра-К, 2016. 388 с.
3. Мостова Л.М., Новікова О.В., Ракленко І.М. Організація обслуговування в ресторанному господарстві / Х.: Світ книг 2017 . 657 с.
4. Радіонова О.М. Івент-технології: конспект лекцій / О.М. Радіонова. ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2020. 67 с.
5. Архіпов В. В. Організація ресторанного господарства: навч. посіб. / В.В. Архіпов. К.: Центр учбової літератури, 2017.
6. Литвиненко Т.К. Новітні технології обслуговування у сфері ресторанного бізнесу / Т.К.Литвиненко. К.: КНТЕУ, 2018. 215с.
7. Кирніс Н.І. Особливості формування іміджу ресторанів за спеціальними замовленнями (catering). *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. 2023. Том 6, №1. С.37-47.
8. Кирніс Н.І. Застосування штучного інтелекту в ресторанному бізнесі. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. 2024. Том 7, №1. С.111-122.
9. Про захист прав споживачів : [Закон України: прийнятий 12 трав. 1991 року № 1023-ХІІ] // Відомості Верховної Ради УРСР від 23.07.1991. № 30. Ст. 379 // Поточна редакція від 10.06.2017 підстава 1791-19.
10. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: [Закон України: 771/97-ВР]. Поточна редакція — Редакція від 26.10.2023 р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.06.2024 р.).
11. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального. [Закон України: 481/95-ВР]. Поточна редакція — Редакція від 22.01.2024р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.06.2024 р.).
12. Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства: [Наказ Міністерства Економіки та з питань європейської інтеграції України: прийнятий 24 липня 2002року № 219] . Поточна редакція від 29.01.2021 підстава z0077-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02#Text> (дата звернення: 22.06.2024 р.).

13. Sondra J. Dahmer, Kurt W. Kahl . Restaurant Service Basics, 2nd Edition. 2018. 208.
14. Douglas Robert Brown . The Restaurant Manager's Handbook: How to Set Up, Operate, and Manage a Financially Successful Food Service Operation. Publisher Atlantic Publishing Group Inc. 2019. 1000.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Положення про атестацію здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya_pro_atestaciyu_zvo.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Порядок допуску студентів до заліково-екзаменаційної сесії https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por_dopusku_zal-ekz_sesiyi-1.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, але за об'єктивних причин (воєнний стан в Україні, хвороба, працевлаштування, стажування) можливе відвідування занять дистанційно з використанням платформи Moodle.

Порядок навчання студентів за індивідуальним графіком та вільне відвідування навчальних занять: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por_nadannya_studentu_vilne_vidvid.pdf

Політика щодо академічної доброчесності: під час роботи над матеріалом курсу недопустимо порушення академічної доброчесності. Сукупність етичних принципів і правил, якими мають користуватись здобувачі при опануванні дисципліни наведено у наступних науково-методичних матеріалах ПУЕТ:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobro_chesnist.pdf

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі до Полтавського університету економіки і торгівлі на другий (третій) курс з нормативним терміном навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya_pro_perezarah_credytiv.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-porvadok-vvznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnovi-ta-abo-informalnovi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про Правила вирішення конфліктних ситуацій у Полтавському університеті економіки і торгівлі <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidsontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Положення про психологічну службу Полтавського університету економіки і торгівлі <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-psychologichnu-sluzhbu-puet.pdf>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Інклюзивність навчання: Положення про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-proorganizacziyu-inklvuzyvnoho-navchannya-zdobuvachiv-vyshhovi-osvity.pdf>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Семестр 5	
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (10 балів); виконання навчальних завдань (62 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (20 балів)	100
Разом	100
Семестр 6	
Модуль 2 (теми 5-10): відвідування занять (6 балів); захист домашнього завдання (10 балів); виконання навчальних завдань (58 балів); тестування (6 бали); поточна модульна робота (20 балів)	100
Разом	100

Примітка: За додаткові види навчальних робіт (участь у науковій роботі за тематикою дисципліни, олімпіаді, конференції тощо) нараховуються 10 балів до загальної підсумкової оцінки, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни